

temizhava
hakkı
P L A T F O R M U

Sağlık Hakları Perspektifinden Adil Geçiş: Soma Örneği

Neden Sağlık ve Adil Geçiş?

Kömür sektöründe **işçi sağlığı ve güvenliğinin yüksek riskli olması**; kalıcı/kronik sağlık sorunları, sakatlıklar, ölümler

Kömür bölgelerinde halkın **sağlık haklarının ihlali**

Adil geçiş yaklaşımlarının istihdam ve kalkınma odaklı olması

Adil geçiş için istihdam ve sosyal politika planlamalarında işçilerin ve bölge halkının

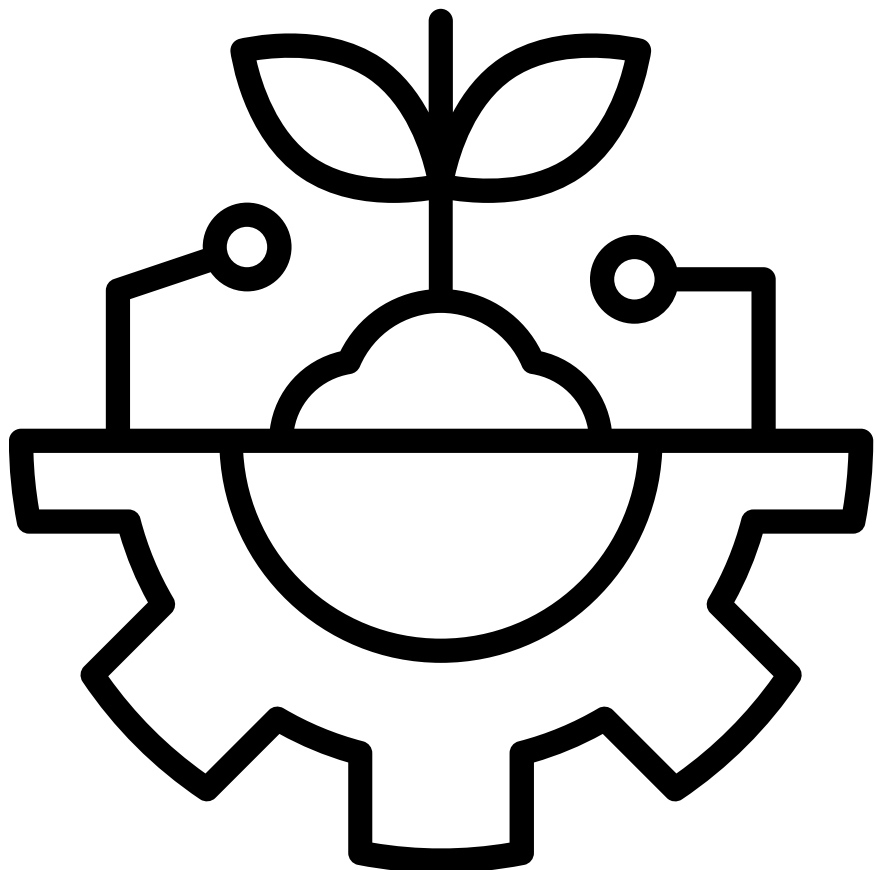
sağlık durumlarının/haklarının belirleyici olması

Neden Soma?

- Soma nüfusu ~ 111 bin
- Soma göç alan bir şehir (kömür sektörü)
- Ekonomi kömür ağırlıklı
- Adil geçişte alternatif geçim kaynağı potansiyeli yüksek ancak dışarı göç riski var/bölgeler arası adalet

- **Soma'da kömürün sağlık maliyeti çok yüksek**

Neden Soma?

Kömür madenciliği

~ 860 milyon ton linyit rezervi

22 kömür madeni işletmesi

11.451 sigortalı maden işçisi

~15.000 toplam çalışan (tahmin)

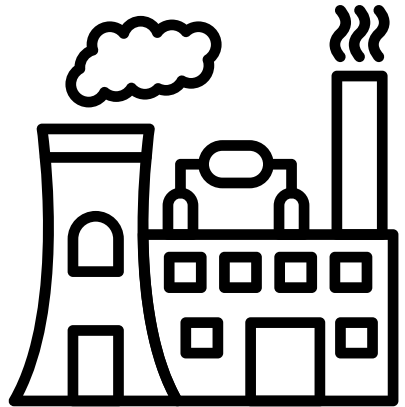
İşçi sağlığı ve güvenliği sorunları (2014 SOMA KATLIAMI)

Kömür yakıtlı termik santraller

İki termik santral: Soma B TES ve Kolin TES (2019)

Soma Termik Santrali – 1982, 4 ünite, toplam 990 MW, 867 çalışan

Sağlık etkileri: 30 bin erken ölüm, 18 bin erken doğum (HEAL)

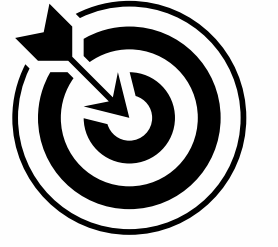
Projenin Amacı

Başta kömür sektöründe çalışan işçiler olmak üzere kömür bölgelerinde yaşayan halkın kömür madenciliği ve kömürden enerji üretiminin yarattığı ekolojik sorunlardan kaynaklı sağlık sorunlarının VE sağlık hakkı ihlallerinin tespiti;

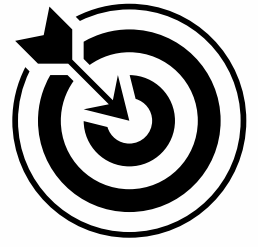
Bu somut durumdan yola çıkarak kömürden çıkış kapsamında hayata geçirilecek "adil geçiş" süreçlerine sağlık haklarının temel bir belirleyen olarak dahil edilmesine yönelik politika önerilerinin geliştirilmesi.

Projenin Hedefleri

Kömür madenciliği ve termik santral işletmeciliği yapılan bir bölgede işçilerin ve bölge halkının sağlık durumlarının tespiti

İşçilerin, işçi ailelerinin ve bölge halkının kömür ile sağlıkları arasındaki ilişki ile adil geçiş kavramına dair algılarının tespiti

Adil geçiş politikaları tartışmalarına işçi ve halk sağlığı/sağlık hakları perspektifinin dahil edilmesine yönelik politika önerisi geliştirilmesi

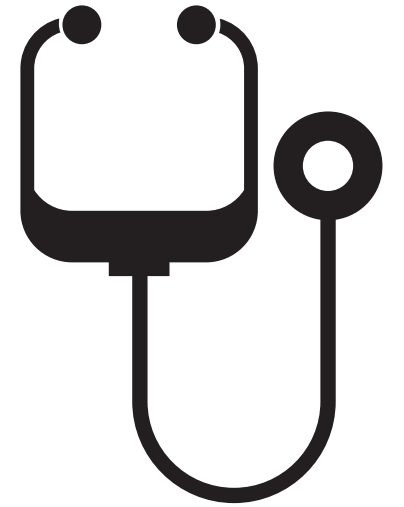

Araştırmanın Kapsamı ve Yöntemi

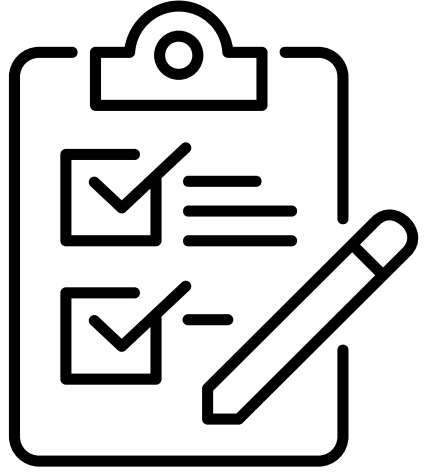

Literatür araştırması: Adil geçişte sağlık hakları konusunda dünya genelinden örnekler; Türkiye'de kömür sektörü çalışanlarında sağlık ve güvenlik riskleri (diğer sektörlerle karşılaştırmalı meslek hastalıkları ve kazalar)

Sağlık taraması - SOMA: Solunum fonksiyon testleri, vital bulguların tespiti. Deney grubu kömür sektörü işçileri
Kontrol grubu: Soma'da yaşayan ama kömürde çalışmayanlar.
Toplam 108 kişi.

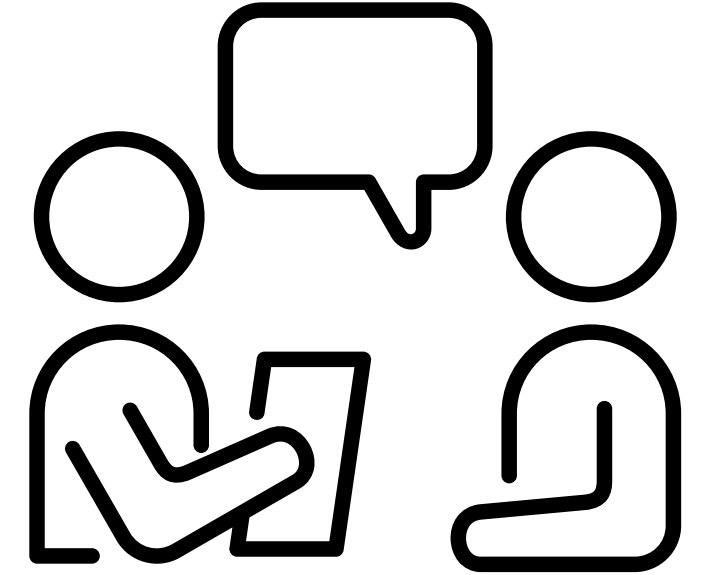

Araştırmanın Kapsamı ve Yöntemi

Anket - SOMA: Bireysel sağlık durumu, aile ve yakın çevrenin sağlık durumu, kömür-çevre-sağlık ilişkisine dair algı, kömürden çıkışa dair tahayyüller. 108 kişi. %50 kömür madeni ve santral işçisi; %50 kömür sektörü dışı Soma'da yaşayan bireyler

Derinlemesine görüşmeler - SOMA: Bireysel sağlık durumu, aile ve yakın çevrenin sağlık durumu, kömür-çevre-iklim değişikliği-sağlık ilişkisine dair algı, Soma'da kömürden çıkışa dair tahayyüller, adil geçişten beklentiler. 17+2 kişi. 8 işçi, 4 işçi yakını, 5 kişi bölge halkından.

Araştırma Ortakları

temizhava
P L A T F O R M U

Türkiye
Solunum
Araştırmaları
Derneği

İMD

İř ve Meslek
Hastalıkları
Uzmanları
Derneği

ADHOC
RESEARCH

temizhavahakki
P L A T F O R M U

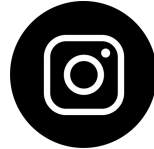
Katılımınız ve katkılarınız için
teşekkürler!

info@temizhavahakki.org

www.temizhavahakki.org

@temiz_hava_hakki

@temizhavahakki

@temizhavahakki

Temiz Hava Hakkı Platformu

GRUP ÇALIŞMALARI

ADİL GEÇİŞ

İşçi
sağlığı

Halk
sağlığı

Çevre
sağlığı

Sendikal
haklar

İstihdam

Sosyal
yıkımların
onarımı

Toplumsal
cinsiyet
eşitliği

Kamusal
altyapı

Sağlık haklarının adil geçiş süreçlerine entegrasyonu için:

- Politika önerileri ne olabilir?
- Bu politika önerilerinin hayata geçirilmesi için ihtiyaçlar nelerdir?
- Sorumlu kurumlar kimler olmalıdır ve ana rolleri nedir?